

Školy přijdou s novelou o asistenty, děti nebudou mít kam jít, bojí se učitelé

[i idnes.cz/zpravy/domaci/asistent-pedagoga-skolstvi-inkluze-zakladni-skola.A231018_103000_domaci_zof](https://idnes.cz/zpravy/domaci/asistent-pedagoga-skolstvi-inkluze-zakladni-skola.A231018_103000_domaci_zof)

29. října 2023

Asistenti pedagoga by podle záměrů ministerstva školství neměli být nadále financováni na základě doporučení školských poradenských zařízení. Nově by na ně školy měly dostávat peníze podle předem stanovených parametrů. Podle kritiků to povede k radikálnímu snížení počtů asistentů na školách, děti by mohly přijít o vzdělání.

5 fotografií

Změny ve financování asistentů pedagogů se týkají pouze těch, kteří pracují na základních školách hlavního vzdělávacího proudu. Takzvaných speciálních škol se změny nijak nedotknou, asistentů, kteří pracují tam, je ale menšina. V systému má dojít hned k několika změnám.

Pravidla pro asistenty do škol se mají změnit. Malá zařízení mohou tratit

Nyní školy získávají peníze na asistenty po doporučení poraden. Nově by o tom ale rozhodovaly dané parametry. „Prvním parametrem je počet tříd a jejich naplněnost. Škola na každou třídu dostane nějaké peníze na úvazek asistenta pedagoga, v tom základním návrhu to vypadá na 0,1 úvazku na třídu,“ vysvětlil metodik portálu Asistent pedagoga a vysokoškolský pedagog Zbyněk Němec.

KOMENTÁŘ: Ušetřit na asistentech ve třídách? Inkluze bez peněz ohrozí školy

„Asistenti jsou nejvíc potřeba v prvních, druhých a třetích ročnících. Na každou třídu prvního, druhého a třetího ročníku škola dostane peníze na dalších 0,1 úvazku asistenta pedagoga navíc,“ přiblížil Němec druhý parametr.

Třetí parametr se týká konkrétně dětí se speciálními potřebami. „Na každé tři žáky ve třetím stupni podpůrných opatření by škola dostala peníze na zhruba půl úvazku asistenta pedagoga. A na každého žáka, který je ve čtvrtém nebo pátém stupni, to už jsou děti s opravdu těžkým postižením, by dostala škola peníze na 0,75 úvazku,“ řekl.

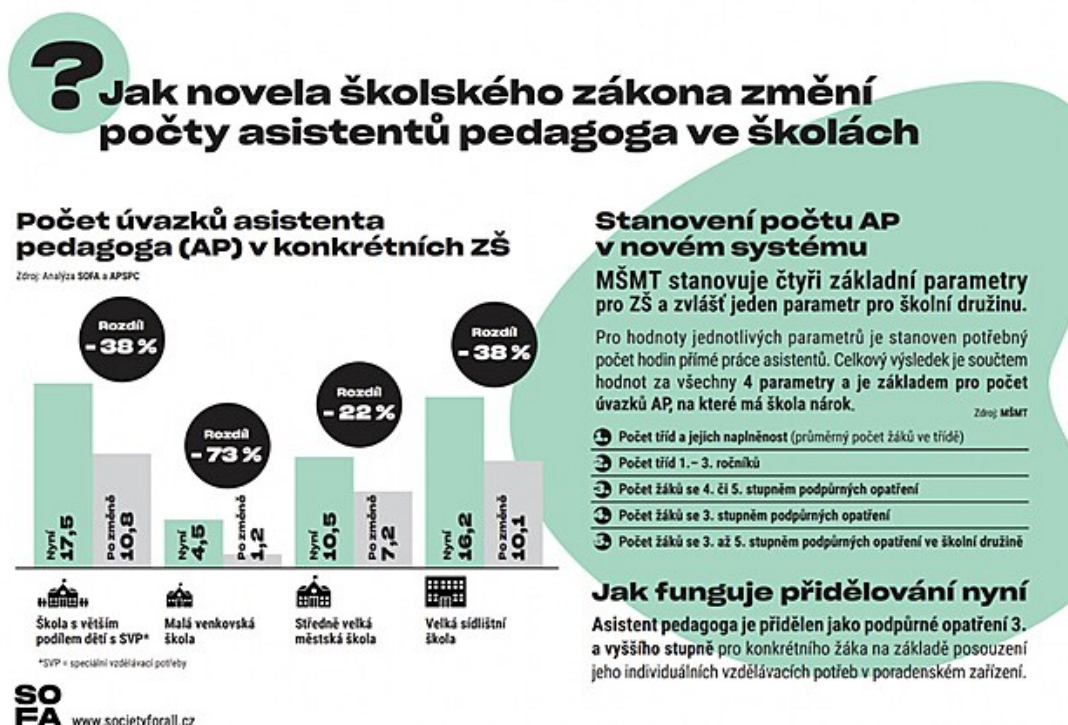
Pedagogové jeli čerpat informace o inkluzi do škol na Islandu a v Norsku

Němec je přesvědčený o tom, že úpravy povedou ke snížení počtu asistentů tam, kde jsou potřeba. „Na školách, které jsou otevřené, říkají, ano, my chceme vzdělávat všechny děti, i žáky s nějakým postižením. Tam je více asistentů. Ve chvíli, kdy přejdou na ten parametrizovaný model, to víme i z kontaktů s některými takovými školami, přijdou o významný počet asistentů,“ varuje.

Podobný pohled na věc má i předsedkyně organizace SOFA, zabývající se inkluzivním vzděláváním, Lenka Felcmanová. Největší problém podle ní představuje skupina žáků ve třetím stupni podpůrných

opatření.

Jak novela školského zákona změní počty asistentů pedagoga ve školách

„Je to strašně široká škála dětí od těch s lehkou dyslexií, s obtížemi v souvislosti s učením, které potřebují pomoc jen občasně, po děti s lehkým mentálním postižením, s autismem, které mají úplně jinak upravený vzdělávací obsah. A ty čerpají podporu asistenta často z 75 %, jedno dítě minimálně z poloviny,“ vysvětlila.

Sloučit tak heterogenní skupinu je podle Felcmanové nesmysl. „Teprve tři děti by pak měly možnost získat asistenta na půl úvazku. Takže v praxi to vypadá tak, že jeden člověk by obstarával šest takových dětí napříč ročníky, a to je nereálné,“ upozornila.

Stát chystá revizi asistentů ve školách. Na jejich platy chybí přes miliardu

„Takových dětí je v běžných základních školách čtyřadvacet tisíc. My jsme počítali, kolik by to stálo, kdyby se část přesunula do speciálního školství. Bylo by nutné dobudovat polovinu kapacit, protože ty školy nemáme. To by byla obrovská investice. Problém by se jen přelil jinam, žádná úspora,“ řekla.

S ní souhlasí také zástupkyně ředitelky Základní a střední školy Waldorfská Dana Špičková. „My jsme samozřejmě škola speciální a platí pro nás jiná pravidla. Na každou třídu máme jednoho asistenta pedagoga, který je mu vlastně k ruce, nespecializuje se na jednoho žáka. Pokud by nebyl, můžeme mít ve třídě dva učitele,“ vysvětlila.

„V tom máme pochopitelně určitou výhodu. S novým systémem financování se bojím, že mnoho menších škol o asistenty přijde a nedokážu si představit, že to učitelé zvládnou. Je to podle mě protiinkluzivní řešení. Těžko si poradí třeba s několika dětmi ve třídě, co asistenci potřebují a pak budou muset děti odcházet. Kam, to těžko říct, speciální školy jsou plné,“ varuje.

Učitel a rodič by měli být spojenci, ne rivalové. Shodu lze najít vždy.

Situaci momentálně řeší například základní škola v Benešově nad Ploučnicí. Její ředitel Jakub Zelený vidí výsledek černě. „Máme tady děti, které mají třeba čtvrtý stupeň podpůrného opatření a představit si,

že učitel s dítětem tohoto typu bude pracovat ve třídě bez asistenta pedagoga, je pomalu nemyslitelné," řekl.

Obává se, že se skutečně může stát, že znevýhodněné děti budou muset odcházet. „Nevím, kam by ty děti šly, protože speciální školy a speciální třídy, alespoň u nás v regionu, jsou plné," míní Zelený. Podle nových pravidel by z jeho školy musela odejít minimálně třetina asistentů.

Inkluze učí děti vnímat jinakost, navzájem se obohacují, míní expertka

Ve změnách vidí jedinou výhodu. „Ředitel dostane peníze na úvazky a může s nimi pracovat, tak jak potřebuje, což je nějaká jistota asistentů pedagoga pro zaměstnání na dobu neurčitou. To teď nemají. Ale opravdu si myslím, že nevýhod, které by to přinášelo systému, jako třeba naší škole, je mnohem víc," domnívá se.

Předsedkyně organizace SOFA Felcmanová dodala, že stálá místa pro asistenty jsou slabá útěcha. „Jsou ředitelé, kteří říkají, že budou rádi, když budou mít možnost s tím personálním složením nakládat podle vlastního uvážení, ale stejně moc manévrovací schopnosti mít nebudou, protože primárně asistenti i tak půjdou do tříd, kde jsou děti, co je potřebují," myslí si.

Ministerstvo školství chce škrtnat středoškolské obory, ze stovek mohou být desítky

Ministerstvo školství podle ní v žádném z dosavadních návrhů nedokázalo přijít s řešením, jak podpořit školy, které v případě zavedení nového financování přijdou o pomoc asistentů.

„Zásadním nedostatkem všech variant je jejich časová nepružnost. Individuální dofinancování by při dobře nastavených parametrech mělo reagovat zejména na změny v průběhu školního roku, kdy třeba v pololetí přestoupí žák s intenzivní potřebou podpory na novou školu. S tím se ale nepočítá,“ upozornila.

Gymnázia narvaná a teď už i učiliště. Přetlaku navzdory je chce ministr rušit

„Žádost o dofinancování by škola mohla podat až další školní rok v říjnu a peníze by obdržela až v dubnu následujícího roku, tedy rok a čtvrt od nástupu daného žáka. To je bohužel z pohledu zajištění podpory daného žáka nepřijatelně pozdě,“ dodala Felcmanová.

Felcmanová ještě připomněla, že ministerstvo argumentuje tím, že se asistenti dostanou i do škol, kde nyní nejsou, což je podle něj pozitivní. „Problém je v tom, že ve školách, kde nyní asistenti nejsou, nejsou ani děti, které by je potřebovaly,“ uzavřela.

Autor: žof

Související

Pravidla pro asistenty do škol se mají změnit. Malá zařízení mohou tratit

Premium KOMENTÁŘ: Ušetřit na asistentech ve třídách? Inkluze bez peněz ohrozí školy

Pedagogové jeli čerpat informace o inkluzi do škol na Islandu a v Norsku

Premium Stát chystá revizi asistentů ve školách. Na jejich platy chybí přes miliardu

Premium Učitel a rodič by měli být spojenci, ne rivalové. Shodu lze najít vždy

Inkluze učí děti vnímat jinakost, navzájem se obohacují, míní expertka

Státní vyznamenání

V sobotu 28. října udělí prezident Petr Pavel státní vyznamenání více než 60 osobnostem.

- Řád Bílého lva
- Řád T. G. Masaryka
- Za hrdinství
- Za zásluhy

Seznam oceněných je do ceremoniálu tajný. Mezi oceněnými by mohli být:

- Karel Schwarzenberg
- Vladimír Mišík
- Ida Kellarová
- Petr Pithart

Témata: Inkluze, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, peníze, učitel, Základní škola